

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia Lovrov & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Impozitele din Ungaria

Cititorii ziarelor maghiare dela noi au iarăși prilej să afle că în România-i prăpădenie: că se plătesc la noi cele mai mari impozite din lume, încât guvernul însuși a trebuit să vadă că nu se mai poate strânge șurubul, și a venit cu cunoscutul proiect de modificare a contribuțiilor directe prin care se reduce cu 15 la sută sarcinile contribuabilului și se micșorează dela 9 la 5 mii venitul anual neimpozabil.

Firește, se pot face multe comentarii în jurul acestei ușurări de sarcini. E cu cale și e necesar să se tragă toate învățămintele câte se pot trage din examinarea sinceră a sarcinilor contribuabililor, din împușinarea veniturilor, din destinația adeseori greșită a banului luat dela cetățeni, din constatarea că sunt nevoi obștești pentru cari nu se găsesc bani în bugetul statului, și din toate celelalte câte au vreo legătură cu chestiunea impozitelor. Cei mai puțin în drept să critice însă, sunt ziarurile minoritare și inspiratorii lor. Fiindcă veniturile minoritarilor — excepție făcând lumea minoritară nevoiașă pe care aceste ziare ungurești nu o reprezintă — nu numai că nu auscăzut la fel cu ale românilor, dar cresc mereu în aceeași proporție în care ale românilor scad. Ziarele maghiare înseși, n'au cunoscut niciodată o asemenea prosperare ca tocmai pe vremea aceasta de criză economică. Iar minoritarii pe cari îi reprezintă ele: nesfârșita sumedenie de întreprinderi, de fabrici, de trusturi, de institute gheșeftărești, niciodată n'au cunoscut o epocă de prosperare, de avangă, mai priincioasă decât tocmai aceasta de acum. Lumea nevoiașă, cea minoritară și cea românească deopotrivă, e speculată de acești minoritari îmbuibăți în chipul cel mai drăcesc; dacă veniturile contribuabilului sărac au scăzut în chipul indeobște știut, este pentru că gheșeftarul minoritar îi plătește munca sau producția cu prețuri de ultra-bațjo-cură și-i ia prețuri de ultra-speculă pe ceea ce-i vinde; și dacă dările sunt mari pentru cei cari le simt povara, sunt mari pentru că toți cei cu venituri mari — în primul rând deci speculanții minoritari — s'au specializat în evaziuni fiscale.

Este dar stranie gălăgia ce-o face iarăși presa maghiară dela noi pe această chestie a contribuțiilor publice. Și e deadreptul revoltătoare, când se caută să se acrediteze că impozitele cele mai mari se plătesc la noi, trecându-se 'n același timp sub absolută tăcere ceea ce face fiscalitatea în țara ungurească, prezintată prin însăși această trecere sub tăcere drept un paradis terestru, spre care să râvnească toți împovărații impozitelor românești.

Să nu trecem peste această blestemăție cu o simplă înfierare din fuga condeiului.

Întâmplarea face ca 'n aceeași vreme când guvernul românesc reduce impozitele, Ungaria să

impună o majorare a sarcinilor contribuabililor săi. Avem informații dela oameni de bună credință întorși acum din țara lui Gömbös, că după ace cetățenii maghiari au fost minșiți că li se va reduce impozitul trimestrului actual dacă și-l plătesc pe cel din trimestrul precedent, acum, în loc de reducerea făgăduită, li se majorează sarcinile. Și nu erau ele mici nici sarcinile din trecut — o știe aceasta toată lumea care a urmărit cheltuielile fantastice ale propagandei revizioniste. După o socoteală ce-o făcusem pe vremea demonstrației antirevizioniste de astă primăvară dela Arad, socoteală bazată pe cifrele din „Magyarság” ale impozitelor unui țaran din frântura de județ a Bihorului unguresc, un țaran cu casă și cu cinci iugăre de pământ plătește ca impozit de stat (pe celelalte nu le-am mai putut socoti) 3200 de lei, în vreme ce un țaran dela noi cu aceeași stare plătește 550 de lei. Sarcinile orașenilor nu sunt mai mici. Același ziar „Magyarság” arăta în numărul său din 19 Ianuarie ert., că industria și negustorii din Budapesta plătesc 86 de feluri de impozite, socotite diferit — adică de capul lor — de fiecare dintre cele 18 percepții ale capitalei. S'a spus aceasta nu de către un scrib dela o gazetă de opoziție, ci în memoriul către guvern al unei asociații, cunoscută OMKE.

S'ar putea întinde mult și bine această înșirare. Fiindcă dacă 'n România sarcinile publice sunt insuportabile pentru lumea nevoiașă, în Ungaria impozitele sunt un permanent ferment al revoluției, împiedecată pentru moment doar de zbirii cu pană de cocos ai regimului.

De-aceea să și mai bage mințile 'n cap presa maghiară inspirată de capitaliștii francmasoneriei. Va fi la noi rău, dar la noi e abia purgător față de iadul care e în Ungaria.

Cătălin Părvu

Și la Arad ca la Sătmar...

Relatăm în altă parte a ziarului nostru, că primăria orașului Sătmar, condusă de vrednicul român dr. Șt. Chercheșiu, a pus la dispoziția comitetului școlar municipal sumele necesare, ca să se înființeze școli primare și grădini de copii în unele cartiere lipsite până acum de școală românească.

Există și la Sătmar, întocmai ca la Arad, un cartier românesc de cefești, care n'are școală românească, în vreme ce școală ungurească are. Primăria sătmăreană repară acum această neglijență. Când se va trezi și primăria Aradului?

Zvonuri despre restaurarea Habsburgilor

S'a semnalat dintru 'nceput că înhăitarea lui Dollfuss cu socialiștii, precedată de suspecteie-i conciliabile cu Gömbös și cu reprezentanții Italiei, e numai prologul la unele fapte grave cari ar urma să se întâmple în Austria în cel mai apropiat viitor. Restaurarea Habsburgilor ar fi urmarea acestui prolog sângeros, și după ea se știe ce poate veni, fiindcă nici Germania, care și vede pierdută perspectiva încorporării Austriei, și nici Mica-Ințelegere, care vede în restaurarea monarhiei habsburgice (indeosebi că-i vorba de-o restaurare și 'n Austria și 'n Ungaria) începutul luptei pentru refacerea imperiului austro-ungar, — nu pot să tolereze această provocare. Și nu sunt singure, Germania, Cehoslovacia, Iugoslavia, România, — cari nu pot îngădui provocarea dela Viena, Budapesta și Kornă; Franța și Anglia sunt alături de ele.

Precum se poate 'ntrevedea, evenimentele se precipită.

Imediat după înfrângerea răscoalei socialiste din Austria, subsecretarul de stat Suvich, mâna dreaptă a lui Mussolini în chestiile de politică externă, s'a repezit la Budapesta. Și 'n aceeași vreme prințul Starhemberg, fascistul austriac, cu ajutorul căruia cancelarul Dollfuss a putut să dea gata răscoala socialistă, s'a repezit până 'n Belgia, unde se află în aceste momente arhiducele Oito de Habsburg, prezumtivul restaurator al dinastiei maghiaro-austriece. Autoritățile belgiene au luat măsuri; toți străinii ce vin în regiunea unde se află arhiducele, să fie de aproape supravegheați și niciun aeroplan să nu poată părăsi ținutul.

De altă parte la Viena s'au adunat în congres foștii combatanți, ca să ceară între altele să se restituie casei de Habsburg averile confiscate. Nostimă coincidență!

Vin însă, în același timp, zvonuri îmbucurătoare. Presa engleză anunță o apropiată ruptură formală între Germania și Italia din pri-

cina „chestiei austriece”. Și totatunci, telegramele dela Budapesta anunță următoarele comentarii ale gazetelor maghiare, făcute vizitei lui Suvich în Ungaria: „Vizita d-lui Suvich și proiectele Italiei în Europa centrală par să turbure relațiunile germano-ungare. „Magyarság” scrie: „Reichul nu privește cu ochi buni planul d lui Mussolini. Dacă va fi nevoie, Reichul va suspenda măsurile de favoare acordate importului produselor agricole ungare”. Așijderea, în ultimul său articol de fond, „Pesti Hirlap” scrie: „Totdeauna am fost zidul de apărare al atacurilor Germaniei către Orient. Suntem profund interesați ca independența Austriei să nu sufere direct vreo molestare din partea Germaniei. Ungaria trebuie să reziste la tendințele pan germaniste”.

Dupăcum se vede, prologul e palpant.

Să deschidem bine ochii la ceea ce mai urmează.

Iarăși zvonuri despre desființarea Academiei de drept din Orade

Confratele „Patria” publică în numărul său de azi un articol prim din care extragem:

„Suntem informați că guvernul intenționează să mute Facultatea de drept dela Oradea la Cluj, adică să o contopească cu Facultatea de Drept a Universității noastre. Nu înțelegem cum de această idee s'a putut naște în capul conducătorilor destinelor învățământului nostru universitar, și nu vedem motivele cari pot fi invocate pentru această schimbare de domiciliu a Facultății de Drept din Oradea, când se știe că ea răspunde astăzi acolo, în capitala Bihariei, la bine întemeiate necesități naționale. Ori cât s'ar fi anestecat politicianismul în numirea și selecționarea corpului profesoral dela această facultate, un lucru nu se poate discuta, că la granița de vest, într'un oraș de importanța Oradei, avem nevoie de garnizoana culturală pe care o constituie această facultate.

„Desființarea ei din motive bugetare, chiar și în aceste momente când suntem de acord că asupra bugetului statului trebuie aplicate toate reducerile posibile, ar fi o greșală de neiertat. Cu atât mai mult s'ar face o mare greșală dacă această facultate s'a muta pur și simplu la Cluj, căci în felul acesta nici scuza ief-

tină a reducerilor bugetare nu ar exista, cheltuielile menținându-se intacte.

„A tulbura dezvoltarea acestă organică proprie atât a Facultății de Drept din Cluj cât și a celeia din Oradea, ar însemna distrugerea amândorora. Sunt valori pozitive, cari unite dau minus. Să se ia seama ca printr'o măsură pripită, să nu se distrugă și Facultatea de Drept din Cluj și cea din Oradea!”

Ni-ar plăcea să credem că știrea confratelui clujean nu e 'ntemeiată.

Totuși orădanii au datoria să stea în gardă, ca să zădărnicească și noua în-

cercare de-a li se răpi Academia de drept, așa cum au zădărnicit-o sub guvernele precedente.

Nu se poate 'ngădui să se ia Orăzii un factor de cultură și de românizare cum este Academia de drept, numai de dragul unor socoteli de-o natură sau alta.

Nădăduim că orădanii își vor ști datoria, măcar în măsura în care și-au știut-o pentru o cameră profesională sau alta, aservită mai de grabă intereselor minoritare sau personale, decât celor obștești și românești.

Modificarea legii impozitelor

La ministerul de finanțe se lucrează la redactarea în formă definitivă a anteproectelor de legi pentru degravări fiscale.

Proiectul de lege pentru modificarea legii contribuțiilor directe i se vor aduce importante schimbări în ce privește quantumul supracotei ce se va adăuga impozitului elementar și care va înlocui impozitul global, în sensul că vor fi scăzute cotele pentru salariile mici.

Tot deodată se vor face și unele înlesniri în ce privește imobilele noi.

Dela 1 Aprilie însă, toate imobilele ce se vor mai cons-

trui, vor intra în dreptul comun. Proiectele vor mai suferi rețușări și nu vor putea fi gata decât săptămâna viitoare.

S'a permis vizitarea legionarilor la Jilava

D. general Ionescu Mihail, comandantul corpului II armată, a aprobat ca deținutii dela închisoarea militară Jilava să poată fi vizitați de membrii familiilor lor Luni, Miercuri, Vineri și Duminică, însă numai cu permis special, ce va fi obținut de la d. col. Pomponiu Victor, primul comisar regal.

